

ХРИСТИЯНСКА ЗАЩИТА

Органъ на Епархийското Свещеническо Братство „Св. Царъ Борисъ“ въ Варненската и Преславска Епархия
ЗА РЕЛИГИЯ, ПРОСВѢТА И ОБЩЕСТВЕНЪ ЖИВОТЪ

Годишенъ абонаментъ 20 лв. предплатени.
Отдѣленъ брой струва 1 левъ.

ИЗЛИЗА 2 ПЪТИ МЕСЕЧНО.

За обявления се плаща по споразумению

Варненски и Преславски Йосифъ.

Варна трѣбва да бжде

Здрава национална крепостъ!

Варна е третиятъ по численост на населението градъ въ България. Той е градътъ, който стои до границитѣ на две съседни намъ страни. Въ Варна редомъ съ българското население, съжителствуватъ граждани отъ толкова чужди народности, колкото въ никой другъ градъ на страната ни не се срѣщатъ. Варна отъ последно време е и единствениятъ у насъ международенъ курортенъ градъ.

Това особено положение на Варна създава въ града по-особени условия и обстановка, при които трѣбва да се изгражда църковно-националенъ мирогледъ въ съзнанието на варненскитѣ граждани. А този мирогледъ трѣбва да бжде тъй ясенъ и толкова положителенъ, че да могатъ да се развиятъ у него като въ гранитна твърдина всички веяния, които мирисатъ на чуждо и пренасятъ бацила на разложението въ църковно-националното ни единство.

Варна трѣбва да бжде една отъ най-здравитѣ ни национална крепостъ. И тази наша крепостъ трѣбва да бжде обитавана отъ българи, носящи духа на българина отъ Св. Царъ Борисовата и Симеонова България. Това го изискватъ голѣмитѣ ни интереси, както отъ етнически, така и отъ географически характеръ.

Че такава крепостъ трѣбва да бжде Варна, и че такива избрани българи трѣбва да бждатъ нейнитѣ жители, ние сме сигурни, че това е твърдото убеждение на цѣлия ни народъ. Сжщото това убеждение е подчертано още по-силно въ съзнанието на ония, на които е възложено ръководството на обществения животъ въ гр. Варна въ всичкитѣ му разнообразни области: нравствено-просвѣтна, църковно-национална, културно-просвѣтна, военна, държавно-административна, стопанска, социално-икономическа и пр.

По обективната преценка, обаче, на тия всички ръководители на обществения животъ въ гр. Варна, липсватъ много нѣща, за да бжде Варна онова, което трѣбва да бжде тя за голѣмитѣ ни народни интереси.

Варна, наистина, е крепостъ, но крепостъ отворена и презъ деня и презъ нощта и то за всички и за

свои и за чужди. Въ Варна живѣятъ, наистина, избрани българи, които биха били по-добри дори и отъ тия на Симеонова Велики, но скръбното е тамъ, че тия избрани и добри българи сж обезоржжени и омаломощени. Голѣма частъ отъ тѣхъ сж напустнали вече крепостнитѣ кули и бойнитѣ входове на крепостта. Варна е обезоржжена. На варненскитѣ бойци е отнето единственото оржие, което ако биха имали, биха дали дѣла на най-смѣлитѣ рицари на българския духъ.

У Варненци има, наистина още високъ и бодъръ духъ, но той живѣе въ изгладнѣло и болно тѣло. Голѣма частъ отъ Варненскитѣ бойци, особено добритѣ наши работници, сж гладни, голи и боси, а следъ това ставатъ болни и инвалиди. Жертвитѣ на безработицата, глада и мизерията не сж дететци, нито стотици, а хиляди.

Единъ отъ най-добритѣ свидетели на тази зла участъ е пишестиятъ тия редове, защото нѣма денъ, въ който гладътъ и мизерията на безработицата да не си даватъ среща при менъ, било то когато съмъ въ Митрополията или когато съмъ по обиколка.

Хиляднитѣ жертви на безработицата и глада това сж хилядитѣ обезоржжени варненски бойци, напустнали крепостта и оставени да бждатъ люшкани отъ това или онова течение. Какво можемъ да чакаме отъ тѣхъ, или съ какво право можемъ да искаме нѣщо отъ тѣхъ? Може ли Архиепиеятъ да ги нарежда на религиозно-нравствения или църковно-националния фронтъ? Може ли нѣкой другъ отъ мѣстнитѣ ръководители на обществения ни животъ да ги събира и прави отъ тѣхъ отряди на националния ни дългъ? Ако би се намѣрилъ нѣкой, който би пожелалъ да твърди, че въ Варна нѣма десетки хиляди обезоржжени отъ безработицата и глада добри българи, които сж готови да тръгнатъ по пѣтя на отрицанието и разрушението, то такъвъ единъ българинъ, който и да би билъ той, ще играе ролята на оня докладчикъ, който се задоволява, да съобщи, че

„на Шипка всичко е спокойно“.

Ние имаме дързновението да заявимъ, че виждаме нѣщата доста обективно и чувствувайки отговорноститѣ на служението ни, бързаеме да посочимъ опасноститѣ и ведно съ мнозина други, високо да издигнемъ гласа си за следното:

Ла се създадатъ незабавно условия, при които хилядитѣ безработни варненски граждани да могатъ съ честенъ трудъ да осигурятъ своята и на семействата си прехрана.

Такива условия ще могатъ да се създадатъ, ако: 1) бждатъ приравнени навлата за транспорта на стокитѣ — за вътрешно употребление и на транзитнитѣ стоки по линиитѣ: Варна-София-Драгоманъ и Бургасъ-София-Драгоманъ; 2) бждатъ направени необходимитѣ нѣща, за да може нашия трафикъ да бжде улгътенъ по нашия Дунавъ, та изнасянето да става презъ Варненското пристанище; 3) бжде създадена свободна митническа зона и 4) бждатъ построявани системно всички държавни строежи, мостове и пѣтища, посочени отъ Варненския общински съветъ.

Този е начинътъ споредъ нашата преценка, по който ще се отстрани опасната безработица въ Варна, а не чрезъ даване еднократни помощи отъ разни фондове.

Стори ли се всичко това, ние сме убедени, че нашитѣ добри родолюбиви работници, както и всички добре нахранени и облѣчени варненски граждани съ ободренъ духъ и ясенъ погледъ ще застанатъ на крепостнитѣ кули, за да бранятъ храбро наследството отъ бацитѣ и дедитѣ имъ — скъпата наша татковина.

Тия дни ще отидатъ въ София редица делегации, за да обрисуватъ предъ ръководителитѣ на нашата държава тежкото стопанско и икономическо положение на гр. Варна. Ще отидатъ и мѣстнитѣ ръководители на различнитѣ области изъ живота на Варненскитѣ граждани.

Тия почини и действия на отговорнитѣ лица въ гр. Варна горорятъ, че сж на лице сериозни причини и действителни опасности.

Ние сме убедени, че това ще бжде достатъчно основание за ония, предъ които ще се явятъ тия делегации и, че ще бждатъ разрешени повдигнатитѣ въпроси решително и основно.

Четете и разпространявайте в. „Хр. защита“.

Редактира комитетъ.

Отговоренъ редакторъ:
свещеникъ Стефанъ п. Юрдановъ.

Статии, съобщения, обявления и пр. да се изпращатъ до редакцията на в. „Хр. Защита“ ул. „Съборна“ № 31 — Варна.

Всички суми за вестника да се изпращатъ до свещ. Илия Георгиевъ — сжщия адресъ.

СУЕВЪРИЕ И ВЪРА.

Ако опредѣлимъ суевѣрието като „праздна вѣра“, вѣра безъ реално съдържание, — религиозната вѣра ще трѣбва да наречемъ „убеждение“ въ нѣща, макаръ и невидими, но реални. Откъмъ страната на суевѣрието ще останатъ всички човѣшки убеждения, които противоречатъ на разума, до като религиознитѣ вѣрвания винаги ще вървятъ въ хармония съ разумнитѣ човѣшки постижения. Суевѣрие ще бжде, въ такъвъ случай, страхътъ отъ среща съ черна котка, съ праздни менци, или съ циганка. А напълно би се подкрепила отъ разума, у нормалния човѣкъ, вѣрата въ закона за причинността, а отъ тукъ и въ Първа Причина на свѣта. Пристигащитѣ отъ пророковдници на протестантизмъ въ България, въ борбата срещу Православието, обикновено си служатъ съ следния аргументъ. Тѣ не дѣлятъ суевѣрие отъ вѣра. Всички народни обичаи, традиции, предрасждѣци, всичко останало отъ езически времена, всичко заето отъ други народи (да речемъ, отъ мохамедани, съ които сме били въ близъкъ контактъ 500 години), — всичко тѣ наричатъ православна вѣра. И понеже, тая смѣсъ отъ вѣра и суевѣрие е най-уязвима въ своята суевѣрна половина, протестантитѣ яростно се нахвърлятъ върху нея, като да не виждатъ другата половина.

— „Е, добре, казватъ тѣ, щомъ вашитѣ икони не сж идоли, понеже представлявали образи на исторически личности, живѣли по лицето на земята, — защо вие рисувате откъмъ вътрешната страна на кубетата въ вашитѣ църкви Бога — Саваота? И Той ли е историческа личностъ? И тая дълга брада, и това мистично тригълно око, и тия блѣскави мантии, и облацитѣ върху които е седналъ, — и това ли е исторически фактъ?“

Протестантитѣ веднага ни цитиратъ Евангелието отъ Йоана гл. 4. ст. 24., дето се казва, че Богъ е тѣло, и ония които му се покланятъ трѣбва съ духъ и истина да му се кланятъ.

Ние — православнитѣ — ще признаемъ, че наистина е имало такива възторжени църковни художници, които сж рисували Бога въ човѣшки образъ, тъй както тѣхното религиозно съзнание имъ е подсказало, че трѣбва да представятъ въ видимъ образъ Разумната Първа Причина на всичко. Ще признаемъ още, че е имало такива мистично настроени духовни лица, които сж приели такива изображения въ храма. Но, не можемъ да се съгласимъ, че тая, — до нѣкъде — антропоморфична представа на Божеството, е суевѣрие. А никакъ не признаваме, че отъ личността на такива икони въ храма, и самата вѣра на християнитѣ става суевѣрие. И още по-малко, че самото Православие и Евангелската проповѣдь — сж станали суевѣрие.

Изглежда, че протестантитѣ сж станали добри учители и на болшевицитѣ въ борбата имъ съ православието. Сега, когато вече можемъ, по вестницитѣ имъ, да следимъ какъ болшевицитѣ се борятъ съ вѣрата,

пия продължила своята духовно-просвѣтна дейност. Така просвѣщавайки и обединявайки всички българи около идеята за единна държава и своя национална църква, тя става срѣдоточие на цѣлия духовенъ живот на българитѣ. А при голѣми изпитания, каквито често сж сполетявали българския народъ презъ византийското и турско робство, тя става сигурна пазителка на българщината. Тукъ сж намирали приближище и силна морална подкрепа борцитѣ за свобода.

Презъ двойното петъковно робство, когато българският народъ, загубилъ своята политическа свобода, забравенъ отъ свѣта, рискувалъ да загуби и духовната си свобода, а като следствие отъ това и опасността за неговото народносно унищожаване, Охридската архиепископия изиграла своята спасителна роля. Тя, като любяща майка, отблъсквала съ всички разполагаеми средства домогванията на Цариградската патриаршия, целяща унищожаването на архиепископията и духовното подчинение на българския народъ. Използувани били всички средства за постигане на целта. Близостта на патриаршията до централната турска власт въ Цариградъ била благоприятно обстоятелство въ борбата, използвано въ пълна мѣра отъ патриарха. Не билъ пропуснатъ нито единъ случай безъ да бжде използванъ, а интригата била въ пълнъ ходъ. Така тая борба продължила около осемъ вѣка (презъ византийското и турско робство). Охридската архиепископия винаги намирала въ себе си достатъчно сили, да отбива домогванията на Цариградската патриаршия.

Запазването на националния български клиръ на Българската църква въ диоцеза на Охридската архиепископия (етническитѣ граници на България) била първата и най-голѣма нейна грижа. Усилията на Цариградския патриархъ сж насочени именно къмъ това, да замѣни българския клиръ съ грѣцки и така да подготви унищожаването на българската църква и подчиняването ѝ подъ своя власт. А известна била на българитѣ мегало-елинска идея, преследвана отъ Цариградската патриаршия. Поради това и клиръ и народъ жертвовали всичко, само да запазятъ тая своя светино, пазителка на споменитѣ за св. Климента Охридски и национално-вѣрскитѣ традиции на миналото. Презъ 1767 год., обаче патриархътъ успѣлъ да настани въ диоцеза на Охридската архиепископия за митрополити свои хора, които признали ведомството му, и на 24.VI. с. г. последвало унищожаването на архиепископията. Така една призната каноническа църковна единица била унищожена. Обаче, цѣлитѣ на патриаршията не били напълно постигнати, защото създаденитѣ отъ църковата манастири и училища продъл-

Какъ ще приемемъ св. Причастие.

Наслѣпи Великиятъ постъ, когато св. Църква ни кани да обуздаемъ влеченията на тѣлото си, и то тъкмо тогава, когато пролѣтътъ му вдъхва още по-живителни струи и буйство. Чрезъ този постъ ний ще трѣбва да се подготвимъ, за да приемемъ св. Причастие. Защо ще го приемемъ? Затова ли само, защото така сме научени отъ нашитѣ религиозни родители, още като малки, или защото не можемъ да избѣгнемъ отъ наблюдението на учителя, на началника, или настояника, или пъкъ защото трѣбва да се покажемъ на другитѣ, че все пакъ и ние причисляваме себе си къмъ обществото на Христовата Църква?

Изглежда малцина чувствуватъ силното желание да се доближатъ до Исуса и да Го разбератъ, да потърсятъ Неговото общуване, чрезъ сърдечна молитва и строгъ постъ, за да Го приематъ въ себе си, като най-скѣпъ Гостъ, чрезъ осезаемия за насъ начинъ — като приематъ Неговото се. Тѣло и Крѣвь.

Какъ ще приемемъ св. Причастие? Нѣкога Мойсей, заинтересованъ, защото кжпината въ пустинята гори, а не изгаря, пожела да се доближи до нея, и чу гласъ: „Мойсее, Мойсее!... не се приближавай насамъ; събуй си обувката отъ нозетѣ, защото мѣстото, на което стоишъ, е земя свята“. (Изх. 3.). Ако бѣше свято мѣстото само затова, че тамъ присѣствуваше Богъ, то колко сж по-святи Неговитѣ Тѣло и Крѣвь, които пожелаваме да приемемъ! Пречистиме ли себе си? Облагородиме ли страститѣ си?—Защото не може да има общение между нечистотата и светостта, между грѣха и Бога.

Събухне ли обувкитѣ отъ грѣховнитѣ си нозе, които ни водиха къмъ извратенитѣ прояви на човѣшкитѣ страсти и низости, — та да се научимъ на цѣломъждренъ животъ? Извадиме ли отъ ржцетѣ си изкуственитѣ ржавици, съ които посѣгахме къмъ грабежъ и убийства, — та да ги насочимъ къмъ даване милостии и помощъ? Снехме ли маската отъ лицето си, която ни прави толкова лицемѣрни, клеветници и угоднича-

жили работата на архиепископията и успѣли да запазятъ националността на българския народъ. Тѣ станаха огнища на българщина и първитѣ ковачници на бждащата политическа свобода.

Така Охридската архиепископия изпълни своята мисия на духовно-националенъ просвѣтителъ и възпитателъ. Нейнитѣ вѣрско-национални традиции трѣбва да се иматъ предъ видъ винаги при разрешаването на въпроси отъ общонародно значение.

Свещ. Ил. Георгиевъ.

ви къмъ началството си, за да печелимъ неговото благоволение, — та да можемъ да заживѣемъ всѣкой съ способнитѣ си, съ добродушно отнасяне помежду си и съ сърдечно благопожелание за взаименъ успѣхъ въ добродетели?

Когато Мойсей чу думи изъ кжпината, „закри лицето си, защото се боеше да погледне къмъ Бога“. Този, който съ небивало мъжество и твърда воля водилъ народа си и не потрепера предъ никаква заплаха на Фараона, тукъ, предъ непознатъ гласъ и таинствена гледка, трепери и закрива лицето си.

Треперимъ ли и ние? А ето, искаме да приемемъ самия Господъ Исуса. Тамъ горѣше кжпина, а тукъ гори вѣнниятъ огънь на Христовитѣ Тайни, огънь, който гори и поажда всѣка душа, която дръзне да се приближава къмъ тѣхъ съ грѣховни обувки. — Светиятъ Господъ подо-

Свободна трибуна.

Д-ръ Конст. Караджовъ.

Трѣбва ли да постимъ?

Трѣбва да признаемъ, че св. църковни отци сж били действително боговдъхновени хора, защото тѣхнитѣ църковни наредби и постановления сж далеко винаги надхвърляли тѣхния вѣкъ и сж очудвали всички съ тѣхната предвидливостъ и голѣма полза за страдащото човѣчество. Такава една е и тѣхната наредба за поститѣ.

Мнозина, може би, мислятъ, че поститѣ сж една излишна формална, колкото и мъчителна по отношение на храненето работа. Но колко тѣ, както ще видятъ по-нататъкъ, се лъжатъ!

А като казваме пости, не разбираме само тия, що сж **многодневни**: великденскитѣ, предколеднитѣ, петровскитѣ, богородичнитѣ, но и **еднодневнитѣ** такива: всѣка срѣда и всѣки петѣтъ презъ седмицата.

Трѣбва да се чудимъ, наистина, на наредбата за тия пости на св. ни църковни отци. Защото последнитѣ не само сж предвидили въ какво се състояла ползата отъ тѣхъ, но още повече и за това че тѣ сж опредѣлили да се пости по тѣхъ при най-полезно и удобно време. А най-вече за това, че тая тѣхна наредба е станала тогава именно, когато и най-голѣмитѣ по онова време лѣкари не сж имали абсолютно никакво понятие за тѣхното влияние противъ вредата отъ ядене на храни, отровни за човѣка съ своитѣ

бава да живѣе въ свята и чиста душа. Нека не се отчайваме, че не можемъ да приготвимъ въ душата си достойно жилище за Бога. Наистина, страшни сж Христовитѣ Тайни, защото, който ги приема недостойно, приема своето осждаване и гибилъ, но св. Църква винаги ни утѣшава и кани: елате съ разкаяние въ св. Домъ, съ страхъ Божий, съ вѣра и любовъ помежду си пристѣпете къмъ св. Чаша, за да се излѣкувате отъ всички ваши болести и грѣхове, защото св. Тайни горятъ и грѣхветѣ. Нека, кога пристѣпяме къмъ св. Причастие, тази да ни е уѣхата.

Каго съзнаваме напълно своето недостойнство, нека съ дълбоко разкаяние и твърдо обещание, да се стремимъ да вървимъ все по-близко къмъ Господа Исуса. И тогава св. Тайни не насѣ недостойнитѣ ще изгорятъ, а нашитѣ грѣхове и слабости, и ще ни укрепятъ за въ бждеще да устояваме противъ всички козни на лукавия.

Свещ. В.

жалбитѣ на дѣдо Димитра и думитѣ му бѣха паднали като балсамъ на сърдцето му, защото, кога се раздѣлиха, лицето на стареца сияеше отъ радостъ.

Минаха цѣли месеци.

Челото на дѣдо Димитра се не се разведряваше. Синъ му и снаха му бѣха опитали всѣкакви средства за да го умилостивятъ и да го накаратъ да забрави. Тѣ се стараеха всячески дв му угадатъ, знаяха всичкитѣ му слабости и сприваряха най-малкитѣ му желания и прищѣвки. Дѣдо Димитъръ нито се умилостивяваше, нито забравяше. Срѣдната му висѣше като облакъ надъ кжщата, се тѣй силна и остра, както въ първитѣ дни.

Една заранъ, току-що бѣше се събудилъ, той забележи необичайно движение въ кжщата. Вратитѣ на стаятъ отваряха се и затваряха често, често и постоянно се чуеха стжпки. Едни слизаха, други се качваха.

Веднажъ, дваждъ стори му се че нѣкой дойде до стаята му, па изведнажъ се спре и се върна.

— Нѣщо трѣбва да е станало, про-

дума си той и се вслуша. Движението въ кжщи продължаваше. Още веднажъ нѣкой се приближи до стаята му, като че искаше да влезе, но постоя малко и пакъ се върна назадъ.

Той се готвѣше да излѣзе, кога вратата се отвори и на прага се показа попъ Варлаамъ.

Той стана на крака да го посрещне. Попъ Варлаамъ бѣше се засмѣлъ до уши и, още не влѣзълъ, извика радостно:

— Давай мъждето, дѣдо Димитре.

— На добро да е, отче. Що има?

— Има, това има, че дето ми стжпи кракъ Божя благодатъ има. Не знаешъ ли? Честито ти внуче!

Дѣдо Димитъръ хлѣцна отъ радостъ.

— И ти не знаешъ? прибави попъ Варлаамъ.

Дѣдо Димитъръ не можеше да говори отъ вълнение.

— Върви съ мене. Гледалъ съмъ го и съмъ се чудилъ. Що би тая прилика? Цѣло на тебе се мѣтнало.

— Животъ и здраве да му дава Господъ, каза дѣдо Димитъръ раз-

вълнуванъ и трѣгна съ попа, но, кога влезе въ стаята, дѣто лежеше майката сияюща отъ радостъ до детето, което спѣше, и съгледа синъ си, който стоеше правъ до щастливата си съпруга, спре се изведнажъ, лицето му се помрачи и наведе очитѣ си въ земята.

Старецътъ не знаеше, какво да прави въ борбата, която се отвори въ него между сърдцето му, което го влечеше къмъ внучето, и между клетвата му, която бѣше забравилъ една минута, но която дойде изведнажъ на умътъ му, като видѣ грѣшнитѣ и му казваше да излезе.

— Азъ не те доведохъ да стоишъ тамъ, каза попъ Варлаамъ, като го видѣ, че се е спрѣлъ всрѣдъ стаята. Пристѣпи тука до детето.

Дѣдо Димитъръ дигна очитѣ си и мѣтна възъ попъ Варлаама погледъ полусърдитъ и полуотчаянъ, като че искаше да каже:

— И ти ли, отче светий!

— Не искамъ азъ срѣдни тука, каза попъ Варлаамъ. Шото е било, било е. Ако има грѣшки има и прошка. Хайде искайте прошка, при-

бави той, като се обѣрна къмъ майката и синѣтъ.

— Прости ни, тате, казаха и майката и синѣтъ, като го гледаха нѣжно и боязливо.

Въ сжщото време децата, които бѣха наобиколили дѣдо Димитра, щомъ бѣше влѣзълъ въ стаята, и не разбираха що става, теглѣха го за дрехитѣ и сочеха на детето, като казваха съ милитѣ си гласове: бебе.

Волята му се съкруши. Той не отговори нищо и приближи се до внучето.

— Нѣма ли да кажешъ, че прощавашъ? попита попъ Варлаамъ.

— Прощавамъ, но други пжтъ...

Той не може да доизкаже, очитѣ му се бѣха напълнили съ сълзи прострѣ ржцетѣ си и прегърна страстно детето, разтреперанъ отъ радостъ и изступление.

Пловдивъ, май, 1885.

Печатница „Просвѣщение“
Телефонъ 21-38.

